

two bull reliefs, many hewn blocks of basalt and a portion of a relief- we found also, on the present occasion the body of a portal-lion, a few basins of basalt, and the remains of walls in a rough style. A plan of the ruins, which are scattered among dense forest, was drawn out according to the remains visible above ground, and the thickly wooded area around the pedestal was cut and cleared. The ruins present a heterogeneous appearance. Objects probably contemporary with those in Karatepe are mixed with objects from the Roman period (potsherds, tiles, etc.). It seems that later, under the Roman dominion, the material of ancient buildings was reused for other purposes.

As conditions were difficult and time too short to begin an excavation here, we confined ourselves to the study of the surface remains on Domuztepe. The solution of the outstanding problems will be the object of subsequent excavations.

B) Excursions to the surrounding district :

On Sundays some of the members of the expedition took the opportunity of making excursions in the neighbourhood of Karatepe. These trips (usually on horseback) also resulted in new discoveries. For instance, architectural remains of a building and a large piece of a basalt dish, both contemporary with Karatepe, were found on a hill (called *Sakartaş*), 2 km. south of Karatepe. Remains of a great building belonging to the Roman period on another hill (called *Dana k a y a*), about 3 km. south of *Sakartaş*, were visited.

Several other monuments (especially Hittite and Roman) were also investigated in this district. The preliminary report of the Karatepe Excavation which will probably appear in a few months' time will deal with these in detail.

U. BAHADIR ALKIM

ORTA ANADOLU'DA ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALAR

Kurumumuz üyelerinden Doçent Ekrem Akurgal ve Doçent Sedat Alp, Kurum adına bu yılın Ekim ayında Orta Anadolu'da arkeolojik bir araştırma gezisi yapmışlardır. Bu araştırma esnasında Kayseri'nin güney doğusunda Fraktin, Taşçı, İmamkulu ve Hanyeri abideleri tetkik edilerek üzerlerinde arkeolojik ve filolojik incelemeler yapılmış ve bu arada Taşçı'daki malûm abidenin yüz metre güneyinde şimdiye kadar görülmemiş olan yeni bir kabartma bulunmuştur. Kabartmanın üzerinde Dr. Sedat Alp Urhiteşup'un hiyeroglifini okumuş ve bu tasvirin söz konusu olan kralın prenslik zamanına ait olduğu, bu itibarla da babası büyük kral Muvattalı'nın günlerine tarihlenmesi icabettiği kanaatine varmıştır.

Adı geçen abideler üzerinde Kurum üyelerinin yaptıkları incelemelerle Hitit arkeolojisi ve dini için yeni malzeme ve yeni yorumlar elde edilmiştir. Bunun dışında Taşçı ve Hanyeri abidelerinin askerî yollar üzerinde, Fraktin ile İmam-

kulu'nun ise bu yollardan ayrı iskân problemi ile ilgili olmak gerektiği kanaatine varılmıştır.

Gezinin devamında İncesu, Ürgüp, Nevşehir, Aksaray üzerinden Niğde'ye gidilmiş ve yol üzerindeki yerleşme noktaları ve bu arada Hitit dünyasının en büyük hiyeroglif abidesi olan Karapınar kitabesi ve onunla ilgili höyük tetkik edilmiştir.

Aksaray'la Tuzgölü arasındaki mıntakada bulunan höyükler üzerinde bilhassa durulmuş ve mesai bu mıntakanın üç en büyük höyüğü üzerinde teksif edilmiştir. Bu höyüklerden, üzerinde Tarım okulu bulunan "Yastıkeli", höyüğünün geniş bir Bakır çağ iskânını ihtiva ettiği, o esnada inşaat için yapılmakta olan derin bir kazıdan, muhtelif iskân katlarını müşahade etmek suretiyle, tesbit etmek mümkün olmuştur. Haber verildiğine göre bu höyükte altın safiha eşya bulunmuş ve Müzeler Umum Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Mıntakanın en büyük höyüğü olan Acem-höyükte yapılan araştırmalar onun zengin bir Hitit iskânını ihtiva ettiğini anlatmaktadır. Acem-höyüğe ait bugüne kadar bilinen malzeme köylüden temin edilen 16 adet çeşitli sağlam ve bazı eşsiz rython'lar, mühürler ve kaplarla bir kat daha zenginleştirilmiştir. Bugüne kadar ileriye sürülen mütalealarla Acem-höyükte Hitit devletinin ilk merkezi olan Kuşşara'nın saklı bulunduğu iddiası mevcuttur. Fakat Hitit ve Kapadokya metinlerinden elde edilen malûmata göre Kuşşara'nın daha çok Kızılırmak kavsinin Kuzeyinde olacağı ve Boğazköy'den pek uzak bulunmayacağı gerektiğinden Acem-höyüğün yine aynı metinlerde Kuşşara'dan ve Kaneş'den başka en mühim merkez olarak gözüken ve Eski Hitit İmparatorluğu devrinde mühim bir rol oynayan Puruşanda (Puruşatun) olacağı kanaati hasıl olmuştur. Arkeolojik malzemenin de daha çok Eski Hitit İmparatorluğu devrine işaret etmesi bu mütaleayı ayrıca desteklemektedir.

1947 SİDE (ESKİ ANTALYA) KAZILARI

Eski Pamfilya bölgesinin en önemli liman şehri olan Side'de yaptığımız hafriyat 21 Eylül 1947'den 25 Ekim 1947'ye kadar devam etmiş ve araştırmalar esas itibariyle üç yerde temerküz eylemiştir:

1 — Şehrin üzerinde bina edilmiş olduğu burnun ucunda ve deniz kenarlarında, ihtiva ettiği mermer arşitektonik parçalardan dolayı ötedenberi seyyahların dikkat nazarlarını çeken ve köylüler tarafından «mermerlik» olarak gösterilen sahada iki mabed bulunmuştur. Tarafımızdan N. 1 ve N. 2 olarak gösterilen bu mabedler yan yana olup biri birinden ancak 10 m. kadar bir mesafe ile ayrılmaktadırlar. Kısa taraflarında 6, uzun taraflarında 11 sütun ihtiva eden N. 1 mabedi Korind nizamında bir peripterostur. Stylobat'ın genişliği 16,37 m. uzunluğu ise 29,50 m. olup sütun yüksekliği 9 m. yi bulmaktadır. Cella'nın arkası kapalı olup doğu tarafında ante'ler arasında yer alan iki sütunla tahdid olunmaktadır. Bizanslar zamanında bir hayli müddet ayakta durduğu anlaşılan bu ma-